

36/ zich daarbij een geweldige toevloed naar de verschillende organisaties, zowel naar de christelijke, als naar de sociaal-democratische en de syndikalistische. Zo wordt b.v. de groei van de sociaal-democratische vakbeweging als volgt aangegeven:

1913.....	2 574 000 leden	1920.....	7 890 000 leden
1916.....	967 000	1921.....	7 568 000
1917.....	1 107 000	1922.....	7 895 000
1918.....	1 665 000	1923.....	7 063 000
1919.....	5 479 000		

Aanvankelijk scheen het, alsof de syndikalistische vakbeweging in Duitsland het verzamelbekken van de revolutionaire arbeiders zou worden. We hebben geen betrouwbare cijfers over het verloop van het ledental, maar van verschillende zijde wordt opgegeven, dat de organisaties tot 200 000 of 300 000 leden zouden zijn gegroeid. Daarbij is in het oog te vatten, dat de syndikalistische vakbeweging naar beroepen georganiseerd was, net als alle andere vakverenigingen, al waren deze beroepsorganisaties dan ook tot industriebonden verenigd., zoals dit trouwens ook bij de sociaal-democratische vakverenigingen het geval was. Natuurlijk had ze ook een andere zienswijze omtrent de doorvoering van het socialisme, waarbij ze de propaganda voerde tegen iedere verovering van de politieke macht door de arbeiders en daarom iedere deelname aan parlementair werk van de hand wees. Maar er was in de syndikalistische vakbeweging geen besef aanwezig, dat de arbeidersklasse voor de strijd tegen de kapitalisten en hun aanhang en voor de doorvoering van het socialisme andere organen nodig zou hebben dan de vakverenigingen.

In "Die Prinzipienklärung des Syndikalismus", blz. 3 (Berlin 1920) verklaart Rudolf Rocker, dat de syndikalist "in de vakvereniging geenszins een voorbijgaand product van de kapitalistische maatschappij zien, maar de kiemcel van de toekomstige socialistische economische organisatie. De opbloei van de syndikalistische vakbeweging was echter slechts van heel korte duur. Na een jaar ging het snel berg-af en werd ze overvleugeld door een geheel nieuwe vorm van organisatie, die in de heftige klasse-worsteling der revolutie spontaan was ontstaan.

DE "WILDE" KOLENONTGINNING IN
PENNSYLVANIA.

De eerste reactie op de crisis van de Amerikaanse arbeiders was de wijdvertakte "selfhelp"-beweging in de jaren 1930- 1933. De meesten van deze organisaties ontstonden in de landbouwgebieden van de Verenigde Staten en vooral in het Westen. Die in de steden ontstonden, waren veroordeeld te functioneren door georganiseerd bedelen of door hun werk te verkwaselen om in het levensonderhoud te voorzien. Omstreeks 1933 waren de meesten dan ook verdwenen. Buiten deze werklozen, die de "Amerikaanse manier" om uit hun ellende te komen probeerden, waren er echter anderen, die nieuwe methoden van "selfhelp" beproefden. Onder hen hadden de mijnwerkers van Pennsylvania wel het meeste succes.

De wilde kolenontginning in Pennsylvania bracht de kapitalistische wereld hevig in beroering. Mensen, die niet met de fieten op de hoogte waren, vroegen zich af, hoe zo iets nou kon gebeuren. Het rapport van de "Commissie voor de kolenindustrie" aan Gouverneur Earle in 1937 constateerde, "dat de wilde kolenontginning een sociaal en economisch verschijnsel is, dat in deze strek voor het eerst voorkomt. De wilde ontginner ontoegent andermands goederen voor zijn eigen gebruik, om zichzelf in het leven te houden. Het verschijnsel, dat er het meest aan verwant is, is misschien wel de "sit-down", dat, het georganiseerd bedrijf verlamdende nieuwe wapen". De economische strijd, die hier in opgesloten ligt, komt hier duidelijk aan het licht als klassen-

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
fe
5
l-
-
in

2/ strijd. Om deze reden heeft de beweging van de werkloze mijnwerkers betrekking op alle arbeiders en geeft dus aanleiding tot een nader onderzoek.

Het wegnemen van kolen door mijnwerkers, al-of niet werkloos, is een reeds lang uitgeoefende praktijk in de kolenvelden van deze streek. Nieuw is echter het zich openlijk toeëigenen van de kolen voor verkoopdoel-einden. Kolen meenemen uit het gruis of uit de afval-hopen halen (mogelijk doordat de kolen in Pennsylvania dicht aan de oppervlakte liggen) voor eigen gebruik werd door de mijnwerkers altijd als een recht beschouwd. Steeds weer bedrogen door de kolenmaatschappijen, voelde ze het zo aan, dat de kolen, die in de afvalhopen achterbleven, nu aan hen behoorden. Deze gewoonte is door de maatschappijen in de laatste dertig jaar aanhoudend, maar tevergeefs, bestreden.

De crisis trof het anthracietdistrict in Pennsylvania wel bijzonder hard, aangezien de kolenproductie al vanaf 1926 was afgenomen. In dit jaar bedroeg de productie netto 84.000.000 ton, wat in 1935 op 51.000.000 ton was teruggelopen. Het aantal aan het werk zijnde arbeiders nam af van 168.734 in 1926 tot 100.539 in 1935. De totale waarde van het product verminderde van 406.000.000 dollar in 1926 tot 207.000.000 dollar in 1935. Het totaal aan uitbetaalde lonen viel van 256.000.000 dollar in 1924 op 105.000.000 dollar in 1935.

Na 1927 werden de meeste van de niet-winstgevend kolengroeven gesloten, een gebeurtenis, die een compleet ruïneren betekende voor vele mijnsteden, vooral in het Zuidelijk deel, in steden als Pottsville, Shamokin, Minersville, Shenandoah etc., waar geen andere dan de mijnindustrie gevestigd was. Daar de algemene toestand het wegtrekken niet toeliet, bleef vele mijnwerkers, al ze niet van de honger dood wilden gaan, niet anders over als de wilde ontginning.

Wilde kolenontginning, zoals wij die tegenwoordig zien gebeuren, gebeurt al zo, vanaf 1930. In het begin bestond het in een uitbreiding van de oude gewoonte, kolen mee te nemen, hoewel in steeds groter wordende hoeveelheden, waarvan een deel in de omgeving

3/ voor andere behoeften geruild werd. Van ruilhandel kwamen de mijnwerkers al gauw tot verkopen. In het begin vonden al deze werkzaamheden plaats onder bescherming van het nachtelijk duister, maar de ervaring deed een einde komen aan de vrees en al spoedig werden de kolen vervoerd in vrachtauto's op dezelfde manier als in het wettige bedrijf. Na 1931 kwam de "wilde kool" zelfs in ver verwijderde streken als Philadelphia en New York. En nu is de illegale mijnbouw met zijn eigen technische dienst, markten organisatie een zelfstandige industrie. In 1936/37 produceerde en verkocht de wilde industrie 2.400.000 ton jaarlijks, of 5% van de totale opbrengst van alle anthracietmijnen in Pennsylvania. Verbruikers betaalden ongeveer 16.000.000 dollar per jaar voor de wilde kolen. Ongeveer 13.000 mensen waren in dienst van deze industrie, waarvan de meesten vroeger mijnwerkers waren en hun zoons, die tezamen levensmogelijkheid schiepen voor ongeveer 45.000 mensen. Gedurende het normale bedrijf waren de meeste van deze mijnwerkers lid geweest van de vakvereniging "De Verenigde Mijnwerkers van Amerika".

De mijnen, kuilen of tunnels worden bewerkt door groepen van 3-5 mijnwerkers. Het werk wordt verricht op een basis van compagnonschap, maar sommige mijnen gebruiken arbeiders in loondienst. In 1937 waren er ongeveer 200 tunnels in gebruik. Daar de mijnwerkers wegens gebruik aan materiaal niet erg diep kunnen graven, moeten ze de tunnels na een paar maanden weer verlaten en nieuwe opzoeken, waar de kolen gemakkelijker bereikbaar zijn. De houwens werken meestal in groepen van vier man en verzetten gemiddeld 119 ton per week. Op een paar uitzonderingen na kunnen noch de houwens, noch de mijnwerkers een gemiddeld loon halen van meer dan 14 dollar per week. De vervoerders hebben een hoger inkomen en sommigen halen zelfs 70 dollar per week. Maar daar de kolen beneden de marktprijs verkocht moeten worden om verkocht te kunnen worden, kunnen de voordelen zelfs voor de verkopers niet groot zijn. De wilde kolenontginning is slechts in zekere delen van de Staten mogelijk, waar de kolen gemakkelijk bereikt kunnen worden. Hoewel een klein aantal ondernemers door de spaarduitjes van de

4 / mijnwerkers bij elkaar te leggen, een flinke machi-
nerie gebruikt, is over het algemeen het kapitaal,
dat in de werktuigen gestoken is, uitermate klein en vaak
beneden 100 dollar. De gemiddelde werktijd van houwens en
mijnwerkers is ongeveer 40 uur per week.

STRIJD TEGEN WILDE KOLENONTGINNING. De betekenis van de illegale mijnbouw
werd door de uitbuitende klasse zeer
goed ingezien. Niet allen de onteigen-

de eigenaars, maar de gehele bourgeoisie beschouwde deze
ineenstorting van orde en wet als iets vreselijks. Zij
drongen steeds aan op actie tegen de wilde ontginners.
De liberale- en arbeiderspartij "verontschuldigen" de
illegale werkzaamheden om reden dat de wilde ontginners
geen andere keus hadden; en zij drongen er op aan, dat de
bourgeoisie legale voorzieningen zou treffen, zodat hun
"verontschuldiging" zou kunnen worden opgeheven. Het is
duidelijk, dat de druk van de omstandigheden deze algemeene
betreunde toestand heeft teweeg gebracht, even duidelijk
is het, dat de mijnwerkers een legale werkkring zouden
verkiezen, omdat 14 dollar in de week nu niet een werke-
lijke drijfveer is tot illegaliteit en omdat de gevaren,
verbonden aan de wilde ontginning, zeer groot zijn.
Ondanks de afwezigheid van de bazen van het steeds-maar-
sneller systeem, dat zo fataal is voor vele mijnwerkers,
veroorzaakt toch de afwezigheid van veiligheidsmaatregelen
in het wilde bedrijf een driemaal zo groot ongelukkenpor-
centage als in de legale mijnbouw. En hoewel de mijnwerkers
nu ze de vrees voor straf kwijt zijn, niet langer een so-
"morele" houding tegen de illegale mijnbouw hebben, maar
doodgewoon doorgaan hun kostje te verdienen, net als de
rest van heel deze verdorde wereld, zijn ze nu niet zo
bijzonder gelukkig met hun tegenwoordige positie en
zouden ze wel heel graag terug willen naar meer "eervol"
werk, als dit mogelijk was.

De eerste stap van de kolonondernemers tegen de
illegale mijnbouw was, de wilde ontginners te laten
arresteren. Rechters legden goldboeten op, die, zoals
iedereen wel wist nooit betaald konden worden. Al spoedig
vroegen de mijnwerkers een jury in hun geding en maar
zelden werd er een jury gevonden, die de verbrekers der
wet wilden straffen, daar ieder buiten de maatschappijen

5 / de situatie konde en geen eind aan de wilde
ontginning zag op kort geding. Een paar gevange-
nisstraffen werden opgelegd, maar deze konden de mijn-
werkers niet beïnvloeden. Verder waren er niet genoeg
gevangenisstraffen om alle wetsovertreders te herbergen
en ook was er geen geld genoeg om al die gevangenen
te eten te geven of zelfs maar de kosten van de
processen te betalen.

Het allergrootste deel van de bevolking in de
mijnsteden bestaat uit mijnwerkers. De bourgeoisie
houdt er klaarblijkelijk niet van, te wonen, waar
zij uitbuit. De gekozen instellingen om de wet en de
orde te handhaven konden zich niet gemakkelijk tegen
hun kiezers keren, noch de winkeliers tegen hun
klanten en de priesters tegen de arbeiders, die hun
te eten gaven. De wilde ontginning werd gerecht-
vaardigd van de kansel zowel als in de rechtzaal
en zeker in de grote winkels, die betaling verwachtten
van hun poeklanten. Al de niet-voortbrengende elementen
in de mijnsteden hadden vroeger afgehangen van de
legale mijnbouw; zij werden nu afhankelijk van de
illegale.

Deze houding en noodzakelijkheid zijn nog
veel beter te begrijpen in verband met het con-
centratieproces in de kolenindustrie. Ongeveer 65%
van de wilde ontginners werken op grond, die behoort
aan één maatschappij: The Philadelphia and Reading
Coal and Iron Company. De maatschappij sloot de niet-
winstgevende mijnen, zoals dat in de ethiek van het

het kapitalisme hoort, dat betekent: zonder een ogen-
blik te kijken naar de sociale gevolgen van deze daad.

In September 1932 probeerden de maatschappijen
gedaan te krijgen, dat er een vervoerverbod op de
wilde steenkool kwam en dat de politie zou optreden.
Maar de staat wees er op, dat er geen politiemacht
beschikbaar was, groot genoeg om te strijden tegen
deze situatie. Daarbij zou het probleem blijven be-
staan, wat te doen met de werklozen als de politie
er event. in zou mogen slagen de illegal mijnbouw
stop te zetten. Op de een of andere manier zou aan
de arbeiders toch te eten gegeven moeten worden en

t
r
p
-
s.
i-
a-
i-
t
lig
fe
3
i-
-
in

6 / alle konsekwenties in acht genomen, was het economischer, de arbeiders hun levensonderhoud te laten stelen dan ze van dienst te zijn met ondersteuning. Verder zou de steun ook zo miniem zijn, dat de wilde ontginning toch nog onvermijdelijk was als middel om deze aan te vullen. Het is een feit, dat de ondersteuning van staatswege en door de WPA de wilde ontginning niet in enigszins belangrijke mate kan doen ophouden.

Met hun eigen gangster-benden gingen de maatschappijen echter voort, mijnwerkers en vervoerders dwars te zitten. Maar in 1933 waren er ernstige onlusten in de mijnstreken. Demonstraties en protestbewegingen leidden tot een gevaarlijke toestand en dwongen de ondernemers zich weer koest te houden. Mijnwerkers gingen in staking uit sympathie met de wilde ontginners, andere werklozen sloten zich hiernaast bij de strijdkrachten van de laatste en algemeen werd er aangedrongen op gelijkstelling. Als tegengaatregel tegen deze protesten, die zelfs tot Washington doordrongen, sloot the Reading Coal Company nog meer mijnen in 1934 en het was heus de schuld van de mijnwerkers niet, dat de wilde ontginning zich weer verder uitbreidde. Maar wet is wet, nog steeds! En transporteurs van wilde kolen werden in Philadelphia en New York gearresteerd. Door de distributiekkanalen te sluiten hoopte men de tunnels in de bergen te sluiten. De vervoerders organiseerden zich toen en streken voor hun zaken voor rechtbanken. De mijnwerkers organiseerden zich ook tot "De onafhankelijke mijnwerkers van Shamokin en Vicinity" en dergelijke organisaties. In April 1935 kwam de Holstrom-wet, die stopzetting eiste van de vergunningen voor kolenvervoer op Staatshoofdwegen, in behandeling bij de staatswetgeving. 5000 wilde ontginners marcheerden naar de hoofdstad Harrisburg en het ontwerp werd verworpen. In 1936 probeerden de ondernemers weer hulp van de regering te krijgen om een einde te maken aan de wilde ontginning door politioptreden, maar ze werden weer afgewezen. De regering nam het initiatief tot een commissie van onderzoek, waarvan men veronderstelde, dat zij met haar rapport aanwijzingen zou geven om tot een oplossing van het probleem te komen. Tot nog toe is er echter geen andere oplossing gevonden dan het idee van

7 / gouverneur Earle om de kolenindustrie te nationaliseren. Maar noch de humane gouverneur van de staat New York, noch de nog meer humane burgemeester van de stad New York, waren geneigd staatsexploitatie in de kolenindustrie te bevorderen, en wetsontwerpen werden aangenomen, die zouden probereb de wilde ontginning te doen stoppen door de verkoop van kolen te regelen. Ondanks alles ging de wilde ontginning door, hoewel enige tijd in een iets langzamer tempo door de verbetering der arbeidsvoorwaarden. Maar op het ogenblik weer op grotere schaal!

GROTER GEVAAR. In de wilde industrie heeft de techniek opgehouden te bestaan. De kolen worden weer op de primitieve manier der Middeleeuwen gedolven. Ze worden ook gedolven zonder te letten op de naaste toekomst, wat ook evengoed op de kapitalistische eigenaars slaat, die zoveel mogelijk winst uit de mijnen probereb te slaan. De tunnels, door de wilde ontginners gegraven, maken de rots zwakker, en maken dat de lagen boven de dieper gelegen kolenaders zacht worden. Als ze verlaten zijn, bedreigen ze voortdurend de dieper werkende legale arbeiders met overstroming. Maar op het ogenblik is dit meer een probleem voor de legale bezitters van de mijnen, hoewel het in de laatste instantie een werkelijk sociaal probleem is, dat iedereen aangaat. Door het weinige kapitaal, dat er ingestoken is, kan de veiligheid niet voldoende in acht genomen worden door de wilde ontginners en die in de dieper gelegen legale mijnen verliezen een deel van de waarde door de verzwakkingen, veroorzaakt door de tunnels van de wilde ontginners. De veiligheidsingenieurs hebben zodoende voor niets gewerkt, het resultaat van hun werk wordt teniet gedaan door de tegenwoordige toestand wat weer idem zoveel meer gebroken benen en verpletterde schedels voor de arbeiders meebrengt.

Maar dan is er nog een ander gevaar. We bedoelen niet de concurrentie van de wilde delvers op de kolenmarkt, want de opbrengst van de illegale mijn-

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
fe
3
i-
-
in

8/ bouw bedraagt op het ogenblik nog maar 5% van de productie in Pennsylvania. 't gevaarlijke ligt het voorbeeld. Zouden ook andere arbeiders dit voorbeeld kunnen volgen, waar ze de gelegenheid krijgen? Want de beweging ontstond niet door de propaganda van deze of gene partij, En ook sproot ze niet voort uit het klassenbewustzijn der arbeiders. Neen. Het is hier de enige manier om aan een stuk brood te komen. Maar tegelijk is het een voorbeeld, dat ons sterkt in de overtuiging, DAT DE PROBLEMEN VAN DE ARBEIDERS ALLEEN DOOR HENZELF OPGELOST KUNNEN WORDEN.

(Uit "Living Marxism."; verkort)

WOORDEN VAN LENIN.

"Wij hebben het oude staatsapparaat overgenomen, maar dat was ons ongeluk. Het staatsapparaat werkt dikwijls tegen ons. De zaak was deze, dat in 1917, nadat we de macht aan ons getrokken hadden, het staatsapparaat ons saboteerde. Wij waren toentertijd erg geschrokken en zeiden: Keer als 't u blijft tot ons terug en ze kwamen terug. Dat was ons ongeluk."

(Lenin: Protocol 4e Wereldcongres der IIIe Internationale 1922, blz. 228).

"Wij nemen het duitse staatskapitalisme als voorbeeld, is ons ver vooruit.....Het opbouwen van zulk een staatskapitalisme bij ons in Sowjet-Rusland.....zou onze redding zijn". (Lenin op het congres der C.P.R. Zitting van 29 April 1918. Naar onze tijdrekening 11 Mei 1918).

WOORDEN VAN MARX.

"Het geldkapitaal valt bij communistische productie weg. Wat mij betreft, mogen de producenten papieren aanwijzingen krijgen, waarvoor ze zoveel aan de productievoorraden mogen onttrekken, als met hun arbeidstijd overeenkomt. Ze aanwijzingen zijn geen geld. Ze circuleren niet". "Das Kapital" II, blz. 359-60, uitg. Marx-Engelsinstituut

II

In het eerste artikel werd er op gewezen, dat in 1918 de syndicalistische vakbeweging in Duitsland geroepen scheen te zijn, de revolutionaire organisatie der arbeiders te worden, maar dat ze na een kortstondige opbloei snel weer verschrompelde om overvleugeld te worden door een nieuwe vorm van organisatie, die in de revolutie spontaan was ontstaan.

DE NIEUWE STRIJDWIJZE De nieuwe vorm van organisatie, waarin de revolutionaire arbeiders hun krachten samenbonden, was de revolutionaire bedrijfsorganisatie. De nieuwe vorm kwam niet plotse-ling uit de lucht vallen, maar ze groeide reeds gedurende de oorlog in de duitse bedrijven, waarbij de vertrouwensmannen van de vakbeweging het uitgangspunt waren. Zoals bekend, hebben de vakverenigingen een stelsel van vertrouwensmannen in de bedrijven, arbeiders, die met allerlei kleine functies belast zijn en als't ware de tussenschakel zijn tussen leden en bestuur. De vertrouwensmannen brachten allerlei grieven ter kennis aan het bestuur en het was dan zijn taak, deze uit de weg te ruimen. In de oorlog werd het arbeidstempo tot het uiterste opgedreven, terwijl de duurte telkens een herziening der lonen noodzakelijk maakte. Langs de omweg der vertrouwensmannen kwam dus de druk vanuit de bedrijven, om de besturen voor de belangen van de arbeiders te doen opkomen. De vakbeweging had echter met de bourgeoisie een eenheidsfront gesloten om de oorlog te winnen en dus klopten de vertrouwensmannen aan de verkeerde deur. En toen al spoedig bleek, dat "lastige" arbeiders voor de militaire dienst werden opgeroepen, om naar de vuurlinie te verhuizen, was het ook voor de vertrouwensmannen duidelijk, dat het verstandiger was, in het geheel geen grieven te hebben.

+) Het eerste deel van dit artikel verscheen in NoI van "Radencommunisme", maar er werd vergeten onder te zetten: Wordt vervolgd.

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
te
s
i-
-
m

10/ De vertrouwensmannen raadpleegden hun besturen dus niet meer, maar ze overlegden met elkaar in de bedrijven, ze vormden daar in werkelijkheid een kern, die de belichaming was van de grieven van alle bedrijfsarbeiders. Zo zien we in 1917 een reeks verschillende "wilde" stakingen door Duitsland trekken. Uiterlijk zijn het spontane bewegingen, maar in werkelijkheid was heel wat discussie en gemeenschappelijk overleg van bijna alle arbeiders hieraan voorafgegaan. Bij deze acties speelde het geen rol, of iemand wel of niet georganiseerd was, of hij socialist, anarchist of katholiek was. Hier moest de massa als klasse-eenheid strijden onder eigen leiding op de organisatorische grondslag van het bedrijf. Allen te zamen hebben ze hun eenheid van samen overleggen en samen handelen gevonden. Een andere manier van strijden was in de gegeven omstandigheden niet mogelijk.

DE REVOLUTIONAIRE BEDRIJFSORGANISATIES Met de ineerstorting van de oude keizerlijke macht in Nov. '18 stonde de arbeiders voor de opbouw van het nieuwe socialistische Duitsland. Hoe zou het er uit zien dat nieuwe Duitsland? De strijd om de macht zou't beslissen. De sociaal-democraten wilden niet verder gaan dan de burgerlijke republiek met een geleidelijk aan de staatsbrengen der groot-bedrijven. De communisten streden voor de directe onteigening der kapitalen, voor de verovering van de politieke- en economische macht door de Raden van arbeiders, dus voor de dictatuur van het proletariaat, de syndicalisten wilden van een verovering van de politieke macht niets hebben, maar werkten aan de uitbouw van hun vakbonden, omdat deze krachtens hun opvattingen eenmaal geroepen zouden zijn, het maatschappelijk bedrijfsleven over te nemen en te beheersen.

In deze machtsstrijd ontstond de nieuwe vorm van organisatie, die we de revolutionaire bedrijfsorganisatie noemen. Voorgrote delen van het proletariaat was het duidelijk, dat van de vakverenigingen voor de strijd der arbeiders niets goeds meer te verwachten was, omdat ze iedere beweging van de arbeiders trachtten te vernietigen. Maar even duidelijk was het voor hen, dat de arbeiders ALLEEN ALS GEORGANISEERDE KLASSE kunnen strijden en overwinnen. Daarom wilden ze tegenover de vakverenigingen een revolutionaire massa-organisatie opbouwen, die de strijd

strijd tegen de bourgeoisie, de sociaal-democratie /11 en de vakverenigingen kon en wilde voeren. De praktisch bracht deze organisatie als 't ware "vanzelf" naar voren. Want er ging een golf van wilde stakingen door het land, waarbij de personen als gesloten bedrijfseenheid onder eigen leiding in de strijd gingen. Na de strijd viel deze bedrijfseenheid echter weer uit een en vormden de arbeiders geen bolwerk tegen de contra-revolutie meer. De eerste taak van de revolutionaire arbeiders was daarom, te trachten deze bedrijfseenheid te bewaren, en de nieuwe strijdwijze van eigen leiding tot de alleen-geldende te maken. Daarom vormden ze in het bedrijf een aparte organisatie, waarbij ze poogden het hele personeel te doen toetreden onder het parool: "UIT de vakvereniging, IN de bedrijfsorganisatie."

Deze organisatievorm breidde zich zeer snel uit en had weldra door geheel Duitsland voet gevat. (Behalve in Zuid-Duitsland) Schijnbaar deed de arbeidersklasse dus op organisatorisch gebied een grote stap achteruit. Terwijl vroeger de macht der arbeiders in enkele grote organisaties geconcentreerd was viel de organisatorische macht der arbeiders nu in handenden onafhankelijk werkende bedrijfsorganisaties uiteen. Schijnbaar werd de organisatorische macht der arbeiders dus vernietigd. In werkelijkheid was 't echter de enige vorm, waarin de macht der arbeiders zich kon ontladen, en de bedrijfsorganisaties waren dan ook de schrik van de bourgeoisie, de sociaal-democratie, en de vakverenigingen.

Met de uitbreiding der organisatie op grondslag van het bedrijf werd echter tevens de mogelijkheid geopend een gesloten bedrijfsfront van grotere gebieden tegenover de contra-revolutie te stellen. De bedrijfsorganisaties van Hamburg namen zodoende het initiatief, om te trachten al de verspreide bedrijfsorganisaties in één Algemene Arbeiders Bond te verenigen. In April 1920 had de eerste bijeenkomst in Hannover plaats, waar de vertegenwoordigers van de bedrijfsorganisaties uit Hamburg, Bremen, Bremerhaven, Hannover, Berlijn, Midden-Duitsland, Silecie en 't Roergebied

t
r
p
-
s.
i-
a-
1-
t
lig
fe
3
i-
-
an

12/ vertegenwoordigd waren. Hoewel de politie van "de meest democratische republiek" deze bijeenkomst u elkaar joeg, kwam ze toch net een paar dagen te laat, W de A.A.U.D. (Allg. Arb. Union Deutschlands) was opgeric en de voornaamste voorlopige richtlijnen voor de te v gen tactiek waren vastgesteld. Deze kwamen neer op e bestrijding van de wettelijke bedrijfsraden, en het afwi zen van ieder parlementarisme, terwijl de organisatoris structuur van de landelijke bond van geheel andere kar ter zou zijn dan van de vakverenigingen en de partijen. geen 4 maanden later, Aug. '20, werd het 2e congres van A.A.U.D. gehouden, waarop 80.000 leden vertegenwoordig waren en in Juni '21, op 't 4e congres, had de landelij organisatie een omvang van 200.000 leden bereikt. Toch ren toen al weer belangrijke delen van de A.A.U.D. af vallen. Want in Nov. '20 gingen de belangrijke Mijnwerk B.O. (bedrijfsorganisatie) van Midden-Duitsland en de M werkers B.O. van Silazië naar de Rode Vakverenigingsi ternationale van Moskou over.

DE STRUCTUUR Op 't 3e congres, Dec. '20, werd het prog de organisatie vastgesteld en de orga satopische structuur omschreven. De honderden plaatse ke B.O.'s moesten tot één werkend lichaam worden sam gevat, waarbij de beslissende macht in handen der arbei moest liggen. Welke weg moest men daartoe gaan? De pr tijk had de richting reeds aangegeven. Het congres had leen tot algemene geldigheid te brengen, wat reeds on staan was. De AAUD zou volgens het Radenbeginsel word opgebouwd. Iedere B.O. hield zijn eigen vergaderingen, of niet in het bedrijf, en daar werden afgevaardigden v het plaatselijk bestuur der organisatie gekozen. Een v gadering van de Berlijnse B.O.'s betekende dus, dat a bedrijven, die bij de AAUD aangesloten waren, bijeenkwam Hier waren dus alle soorten van bedrijven vertegenwoor digd, zowel transport als metaal, electriciteit, waterl ding, enz. Het was dus geen vakverenigingsfront, maar klassefront. Juist daarom waren de B.O.'s door de bez tende klasse en haar aanhang zo gevreesd. Want actie die van de B.O.'s uitgingen, legden direct grote tak van alle industrieën plat.

Verder werd Duitsland in 18 economische distr

ten verdeeld, bijv. het district Roergebied, dis- /13 trict Midden-Duitsland, waar de afgevaardigden van de plaatselijke Raden samen over de toestanden de st strijd in hun district beraadslaagden. Tevens werd uit de economische districten een dagelijks bestuur van de hele organisatie benoemd, terwijl het landelijk congres ook uit afgevaardigden van deze economische raden be stond, waarbij 1 afgevaardigde op iedere 500 leden kwam Als landelijke krant werd "Kampfzruf" (De strijdkreet) uit- gegeven. De redacteuren werden niet op het congres be- noemd, maar op 't congres werd een atad aangewezen, die de uitgave verzorgen moest, de redacteuren moest aan- wijzen en voor de politieke inhoud verantwoordelijk was. D.w.z., dat de redactie ieder ogenblik afgezet kon wor- den, zonder dat daartoe tot een volgend congres gec- wacht behoefde te worden. Wat dan ook een paar maal is gebeurd. Dit beheer der organisatie van onderen op , moest natuurlijk ook z'n uitdrukking vinden in de gel- delijke regelingen. Om ons niet te veel in details te verliezen, wijzen we alleen op de algemene strekking. Bij de vakverenigingen behoren feitelijk alle contributies en andere bezittingen naar de centrale kas. De centra- le stelt dan een bepaald bedrag beschikbaar voor ied- dere plaatselijke afdeling, om het afdelingsleven te fi- nancieren. Bij de AAUD was de verhouding juist anders- om. De B.O. was een zelfstandige organisatie met ei- gen financieel beheer. Van de contributie werd een klein bedrag afgestaan voor de algemene organisatie , maar dat was alleen voldoende om de gewone organisa- torische gang gaande te houden. Als tot een bepaalde actie besloten was, waartoe geldmiddelen nodig waren, werden de kosten over de verschillende B.O.'s hoofde- lijk omgeslagen en dit bedrag werd dan extra ter be- schikking gesteld. Het dagelijks bestuur en de dis- trictsraden beschikten dus niet over de geldmiddelen van de B.O.'s.

DE WERKINGSSFEER De B.O. scheen aanvankelijk de o- verheersende organisatievorm van de Duitse arbeiders te zullen worden. De AAUD had in een jaar reeds 200.000 arbeiders op deze wijze verenigd. Maar buiten de AAUD waren nog vele B.O.'s, deels aan- gesloten bij de syndicalistische vakbeweging, deels bij

t
r
p
-
s.
i-
a-
t
lig
fe
s
i-
-
in

14/ de R.V.I. van Moskou. Zeer zeker konden ze alle
zamen in ledental niet op tegen de vakbeweging,
hun werkingssfeer ging ver boven hun ledental uit.
een aanzienlijke kern van de revolutionaire arbeiders
een bedrijf sleepte dikwijls het hele personeel mee, o
hoorde het tot de moderne vakbeweging. Juist door de
volutionairen in het bedrijf had de vakvereniging de
den niet in de hand. De Duitse sociaal-democratie
dan ook door een zee van arbeidersbloed gaan, om de
volutionaire massabeweging de baas te worden. Noske
in de periode van 1919-1923 in de verschillende sta
gen en opstanden 35.000 arbeiders door de witte ge
vermoorden. Na 1923 id de Duitse revolutie feitelijk a
lopen en missen de B.O.'s dus steeds verder hun voed
bodem, de massabeweging. Dat drukt zich dan daarin
dat in de B.O.'s tijd vrij komt voor het uitdiepen van
lerlei theoretische kwesties, die dan de aanleiding
evenzo vele splitsingen in de organisaties zijn.

DE B.O. ALS TWIST- Alvorens de vraagstukken onder
APPEL IN DE K.P.D. oog te zien, waarop verschillend
splitsingen zich voltrokken, is
van belang, in korte trekken de strijd om de B.O. binne
KPD na te gaan. Want denaam "Bedrijfsorganisatie" is
een woord en men kan het uitspreken zonder er verder
te denken. Maar in werkelijkheid omvat "B.O." een nie
wereld. Het omvat een hele omwenteling in de opvatti
omtrent de eenheid der arbeiders, omtrent de tactiek,
trent de verhouding van massa tot leiding, omtrent de
tatuur van het proletariaat, omtrent de verhouding
staat en maatschappij, omtrent het communisme als pol
en economisch systeem. In al deze vraagstukken ging
een stroom van vernieuwing door de arbeidersklasse; n
we denkbeelden waren ontstaan. En daarbij doet zich da
rect de belangrijke vraag voor, WIE waren de eigenlij
dragers van deze nieuwe opvattingen en WIE waren er
meest toegankelijk voor? Geen enkele partij had deze n
we denkbeelden gepropageerd en de Radenstructuur van
land was bij de grote massa in het geheel niet bekend
dat de oorlogscensuur daaromtrent niets had doorgel
Dat ondanks dat de Radenbeweging en de B.O.'s in Du
land zo snel om zich heen grepen, betekent dan ook
leen, dat de nieuwe opvattingen in de massa's zelf g

ren waren. Natuurlijk komt deze omwenteling in de /15
opvattingen niet ineens kant en klaar voor de dag
als een gave, afgeronde maatschappij-opvatting. Naast
en door het nieuwe loopt nog veel van het oude. Maar
dit is zeker: wat er aan verhoewingen van opvattin
gen te voorschijn kwam, was niet het werk van een "be
wuste voorhoede", maar ze waren het product van de zo
gesmade "domme massa". De voorhoede-maniakken, die me
nen, dat zij als het "denkende hoofd" van de arbeiders -
klasse deze moeten leiden, kunnen daarom van de Duit
se massa-beweging wat bescheidenheid leren, omdat hun
partijprogramma's ten slotte toch altijd op oude tra
dities gebouwd zijn.

Direct na de oprichting van de K.P.D. vormde
het complex van nieuwe opvattingen, die we alle teza
men "bedrijfsorganisatie" noemen, de grote twistappel
binnen de organisatie. Zoals bekend, had zich gedu
rende de oorlog de "Spartacusbond" gevormd onder lei
ding van Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg. Direct na
de revolutie in Dec. '18, smolt deze Spartacusbond met
de "Internationalisten" van Dresden en het Roergebied
en de "Linksradicale" van Hamburg samen tot de KPD.
Het keizerrijk was ineengestort en de voorlopige re
gering had nu nieuwe verkiezingen uitgeschreven voor
de Nationale Vergadering. De jonge KPD had zodoende
op het December congres meteen te beslissen, of ze
aan de verkiezingen zou deelnemen of niet. Hier bots
ten de meningen van het oude, van de traditie, en van
het nieuwe heftig op elkaar. De overgrote meerder -
heid der KPD bestond uit de revolutionaire vertrou
wensmannen uit de bedrijven en daartegenover stond 't
bestuur, waaronder Liebknecht en Luxemburg, dat al
tijd een leidende functie in de oude arbeidersbewe -
ging had vervuld. Het bestuur was voor deelname aan
de verkiezingen, maar de afgevaardigden wezen het met
grote meerderheid af. D.w.z., de KPD was bij de toen
malige samenstelling anti-parlementair. Dit anti-par
lementarisme steunde daarop, dat de Nationale Verga
dering alleen betekende, dat men de bourgeoisie met
haar aanhang een wettelijke grondslag gaf, om rustig
de contra-revolutie te kunnen doorvoeren. En juist
nu overal arbeidersraden en bedrijfsorganisaties ont-

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
te
3
i-
-
m

16/ stonden, moest men het verschil tussen burgerlijke en proletarische democratie scherp naar voren brengen in de leuze: ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN. De politieke macht is niet te veroveren met de burgerlijke democratie, maar alleen op grondslag van de arbeidersraden, gegrondvest in de bedrijven.

De anti-parlementaire periode van de KPD heeft niet lang geduurd. Nadat de Nationale Vergadering bijeengekomen was, moesten er nieuwe verkiezingen gehouden worden voor de samenstelling van het nieuwe parlement. Dus stond de KPD weer voor de kwestie van het deelnemen aan de verkiezingen. Rosa Luxemburg en Liebknecht waren ondertussen gevallen onder de slagen van de witte garde en het bestuur had eigenmachtig de opengevallen plaatsen aangevuld. Natuurlijk met mensen, die haar opvattingen inzake de parlementaire kwestie deelden. Het is daarbij te bedenken dat het vraagstuk van het parlementarisme eigenlijk daarper zetelde. Uiterlijk werd de partijstrijd om het parlementarisme gevoerd. Maar zoals we zagen, sproot 't voort uit het verschil in opvatting over de strijd om de macht, de strijd om de dictatuur van het proletariaat. De nieuwe opvattingen, die in het vuurder revolutie geboren waren wilden alle macht, alle maatschappelijke functies in de handen der arbeidersraden en bedrijfsorganisaties leggen. Volgens de nieuwe opvattingen kon de arbeidersmacht alleen zich vestigen door de vakverenigingen te vernietigen en moest de arbeidersmacht een geheel andere organisatorische structuur krijgen. Maar voor degenen, bij wie de traditie van de vroegere strijdmethoden nog de baas was, betekende dit alleen de sprong in de chaos, de onbeheerste heerschappij van de onontwikkelde arbeidersmassa's, die toch niet alle moeilijkheden van de opbouw van het socialisme konden overzien, en die men dus zoveel mogelijk "in de hand" moest houden.

Het partijbestuur zag dan ook in het anti-parlementarisme van de vertrouwensmannen niet anders dan terugvallen in de primitieve opvattingen der arbeiders bij het begin van de kapitalistische ontwikkeling. En het opende daarom een heftige strijd tegen het "syndicalisme", dat de KPD zou vernietigen. In werkelijkheid had het anti-parlementarisme van de nieuwe stroming me

het syndikalisme niets te maken, ja, was er /17 in z'n hoofdkenmerken juist het tegendeel van. Terwijl het anti-parlementarisme van de syndicalisten en anarchisten berust op het afwijzen van de verovering van de politieke macht, van de dictatuur van het proletariaat, stelde de meerderheid van de KPD zich op het standpunt van het anti-parlementarisme, om de politieke macht te kunnen veroveren. Dit anti-parlementarisme was dus volkomen marxistisch.

Het spreekt van zelf, dat het partijbestuur ook in het vakverenigingsvraagstuk een ander standpunt moest innemen dan de propagandisten voor de B.O.'s. Wel was de leiding der vakverenigingen ook volgens het partijbestuur, volkomen aan de kant van de contra-revolutie en zou er ook volgens hen geen sprake van kunnen zijn van een "veroveren" van de vakbeweging. Het achtte het echter wel mogelijk de plaatselijke vakverenigingen te "veroveren", d.w.z. het plaatselijke bestuur door revolutionairen te doen bezetten. Deze hele plaatselijke afdeling van de vakbond moest dan gemeenschappelijk zich losmaken van het centrale bestuur en deze "revolutionaire" vakbonden moesten zich dan landelijk verenigen tot de revolutionaire vakbeweging, die wel wilde strijden tegen de bourgeoisie. Zoals we weten is deze tactiek later doorgevoerd en sloten deze veroverde vakbonden zich aaneen in de Rode Vakverenigings Internationale.

De grote meerderheid van de KPD wilde van deze vakverenigingstactiek echter niets weten en zette alle kracht op de uitbouw van de B.O.'s. Maar de centrale van de KPD was vast besloten haar vakverenigingstactiek en haar parlementarisme door te zetten, al was het haar zeer goed bewust, dat ze daarvoor de KPD zou moeten splijten. En vóór de volgende parlementsverkiezingen moest deze zaak beslist zijn.

Hiertoe riep het partijbestuur een congres bijeen. Op het congres bracht het partijbestuur een aantal stellingen in bespreking, waarin vastgesteld

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
fe
3
i-
-
m

18/ werd, wie wel en wie niet tot de KPD konden ho-
ren. Deze stellingen handelden niet over het parle-
mentarisme, maar over de vakverenigingen en de B.O.'s.
En door middel van deze stellingen zou het belangrijkste
deel van de KPD uit de partij gezet worden. Het partij-
bestuur ging daarbij zeer geraffineerd te werk. Ze zou
de oppositie in twee etappen breken. Was de oppositie
het in het vraagstuk van het anti-parlementarisme eens,
op het gebied van de strijd tegen de vakverbonden ging
ze met onzekere tred. Een deel van de afgevaardigden
toonden zich toegankelijk voor de demagogie van het be-
stuur, die de strijd tegen de B.O.'s nog niet openlijk,
maar wel bedekt ging voeren.

Het partijbestuur liet de mogelijkheid open, dat
de afgescheiden vakbonden zich tot bedrijfsorganisaties
zouden hergroeperen, maar dat zou een kwestie van later
zorg zijn. De stellingen van het partijbestuur daarom-
trent luiden als volgt:

"De afgescheiden afdelingen sluiten zich voorlopig
naar economische distrikten tot Arbeiter Unionen aan.
Daar, waar tot nog toe Arbeiter Unionen bestonden, berust-
ten zij op de bedrijfsorganisatie. Een groot deel van de zie-
afscheidende vakbondafdelingen is naar het vak georgani-
seerd. Wij menen, dat de nu losbarstende strijd om de vakver-
enigingen te veel bezwaard zal worden, als met de voor de
hand liggende vraag van het uittreden de verder afliggende
kwestie der bedrijfsorganisatie vermengd wordt. Wij zijn
verder ook van mening, dat een eenvormige organisatie op
de grondslag der bedrijven, of, zoals sommigen zeggen, vol-
gens het "Radehsysteem", zich niet laat doorvoeren. Daar-
om zijn wij van mening, dat deze kwestie vooreerst moet
blijven rusten. Op de voorgrond van de strijd moet nu de eis
staan, dat zo groot mogelijke massa's gesloten uit de cen-
traalbonden treden, en hoeverre deze voorlopig nog naar
het vak georganiseerde arbeiders later naar andere princi-
pes gegroepeerd moetch worden, zal dan wel blijken.

Wij zien er ook geen bezwaar in, dat de "Arbeiter-
Unionen", die zich vormen, zo samengesteld zijn, dat een
deel der aangesloten verenigingen naar het vak, een ander
deel naar de bedrijven georganiseerd is.

De samenvatting naar economische districten is al
voorlopig gedacht. Het doel is samenvatting tot een enkel-
voudige rijksorganisatie, waaraan echter eerst begonnen kan

worden, wanneer in verschillende districten Arbeiter Uni-
onen gevormd zijn!" ("De Nieuwe Tijd" 1919, blz. 697).

Men ziet, dat het partijbestuur het nog niet waag-
de, de B.O.'s openlijk te bestrijden, maar het wilde eerst
de mogelijkheid van haar vakverenigingstactiek er door
te halen. Op deze stellingen werd 42% van de afgevaar-
digden, maar naar ledental ongeveer $\frac{1}{2}$ van de hele partij
, uit de organisatie gegooid. Toen stelde het partijbestuur
het parlementarisme aan de orde, dat aanvaard werd met
een aantal tegenstomers van 44% van het restant der
partij. Hieruit blijkt, dat het partijbestuur geen schijn van
kans had om de KPD tot parlementaire partij te maken, als
ze niet eerst de radicale propagandisten van de B.O.'s
er uit gegooid had.

Dit geschiedde op het beruchte "Heidelberger
congres" Op de methoden, die deze politieke rotten ge-
bruikten om tot een "goed resultaat te komen, willen we
hier niet ingaan. We willen er alleen van zeggen, dat de
handwijze van de Centrale het tegendeel is van wat in
een communistische partij behoort en aan de vuilste
praktijken van leiders uit de tijd der oude sociaal-demo-
cratie herinnert" ("De nieuwe tijd, 1919, blz. 778)

Maar ondertussen hadden de vuile praktijken het
gewonnen. Wel had de aderlating $\frac{1}{2}$ van de partij gekost,
maar dat was niet zo erg. De Russische roebels zouden
een propaganda mogelijk maken, die de groei als parlemen-
taire massa-partij waarborgde. De mede-afgescheidenen
sloten zich echter weldra tot een nieuwe partij aan, tot
de Kommunistische Arbeiter Partei Deutschlands, die
verder een grote rol zou spelen in de Duitse massabe-
weging, in de critiek op de politieke corruptie van de
KPD, in de critiek op de buitenlandse politiek van Rus-
land en..... in de inwendige strijd binnen de bedrijfsor-
ganisaties. De oude jaargangen van de K.A.Z. (Het orgaan
van de KAPD) behoren tot de beste marxistische litera-
tuur in een tijdperk van de verwording der moskovitische
arbeidersbeweging, al was ook de KAPD nog met allerlei
oude tradities belast.

(Wordt vervolgd)

t
r
p
-
s.
i-
a-
1-
t
lig
te
3
i-
-
in

In No.1 van "Radencommunisme" wer

In het vorige nummer van "Radencommunisme" verscheen een artikel tegen de opvattingen der Trozkyisten. Dit was in de eerste plaats gericht tegen hun standpunt, dat het proletariaat alleen in de persoon van zijn voorhoede aan de macht kan komen, en wel "in de tot partij georganiseerde voorhoede" Volkomen terecht werd daarbij het zwaartepunt gelegd op het verschil in sociale en economische structuur tussen Rusland en de hoog-kapitalistische landen. Uit dit verschil blijkt, dat men voor Rusland en de hoog-kapitalistische landen kan spreken over "de verovering van de macht", maar dat men dan in beide gevallen over heel verschillende dingen spreekt. Met andere woorden, de "verovering van de macht" omvat in de hoogkapitalistische landen heel andere vraagstukken dan in het Rusland van 1917.

We willen hier echter die fameuze "voorhoedetheorie" nader onder het mes nemen aan de hand van 't praktische verloop der klassenstrijd, aan de hand van wat Trozky noemt de "positieve ervaring" van de October revolutie" en de negatieve ervaring van andere landen. (Duitsland, Oostenrijk en ten slotte Spanje)

Voor we daartoe overgaan moeten we echter een bekentenis afleggen, omdat Trozky onze leegheid zo schitterend demonstreert. Hij zegt: "Niemand heeft, niet alleen in de praktijk getoond, maar ook slechts geprobeerd op papier duidelijk uiteen te zetten, hoe het proletariaat de macht veroveren kan zonder politieke leiding van een partij, die weet, wat zij wil"

We moeten bekennen, dat ook wij niemand weten, die het in de praktijk heeft laten zien. Overigens zou het interessant zijn, zo'n monsterklassenstrijder te leren kennen. En wat dat op papier zetten betreft: ook hier blijven we in gebreke. We zijn maar doodgewone Marxisten. Deze hebben geen receptenboek, maar ze kunnen alleen op grond van de klassenverhoudingen, op grond van de ervaringen in de strijd, aangeven, voor welke vraagstukken de arbeidersklasse zal staan en welke strekkingen binnen de ar-

beidersklasse aanwezig zijn, ze op te lossen. /21
Maar we zijn tevens overtuigd, dat de arbeidersklasse telkens opnieuw allerlei oplossingen en strijdvormen zal vinden, die niemand van tevoren heeft gepropageerd of van tevoren heeft overzien. We denken hier behalve aan de spontane vorming der arbeidersraden, aan de grote "sitdownbewegingen" in Frankrijk en Amerika. Heeft misschien de gepatenteerde Trozkiïstische voorhoede deze strijdwijze in Frankrijk en Amerika gepropageerd? Laten ze maar rustig bekennen, dat de massa's deze strijdwijze kozen, zonder eerst de raad van wie dan ook ingewonnen te hebben. Op papier duidelijk uiteenzetten hoe het proletariaat aan de macht komt, kunnen alleen fantasten, die weten, dat het papier geduldig is. Alleen is zeker, dat de arbeidersmassa's in de radenvorm aan de macht komen. Maar welke zigzaglijnen de arbeidersklasse daarbij doorloopt, is van tevoren niet af te meten. We bekennen dus ruiterlijk, dat we geen receptenboek hebben voor het veroveren van de macht. Maar één ding weten we heel zeker. En dat is, dat het met die "ijzeren voorhoede", met dat "denkende hoofd" van de arbeidersklasse niets gedaan is. De hele geschiedenis van de arbeidersbeweging vanaf de Russische October-revolutie tot op deze huidige dag is één doorlopend bewijs van de onzinnigheid van de opvattingen omtrent dat "denkende hoofd" dat de arbeiders in de goede haven moet leiden. Maar het leren uit de praktische gang van de klassenstrijd is niet gemakkelijk. En velen kunnen het helemaal niet als ze zich eenmaal vastgebeten hebben in de gedachte, dat ze zelf zo vreselijk bewust zijn en de rest alleen maar achterlijk is.

HET POSITIEVE
BEWIJS VAN
TROTZKY

Maar laten we nu overgaan tot een nadere beschouwing van het verloop der klassebeweging in de afgelopen twintig jaar. Trozky beweert, dat we in het verloop van de October-revolutie (Rusland) een "positief" bewijs hebben, dat de arbeidersklasse in de persoon van zijn voorhoede, hier de bolsjewistische partij, aan de macht komt. Ja, je moet maar durven! Voor ons is het verloop van de October-revolutie juist een van de schitterendste bewijzen, dat het onzin is, dat de

22/ arbeidersklasse in de persoon van de partij aan de macht komt. De zo geroemde "bewuste voorhoede" bracht een staat voort, waarin dit "denkende hoofd" de functie van heersende staatsburokratie uitoefent en in alles de kenmerken van een heersende klasse vertoont. De "voorhoede" mergeld de russische arbeidersklasse uit op een wijze, waarbij de toestanden in Engeland bij het begin van het kapitalisme, omstreeks 1830, nog maar kinderspel is. Met welk een beestachtig despotisme de "voorhoede" de russische massa's "leidt", daarvan krijgt men een beeld, als men het onopgesmukte, eenvoudig-vertellende boek van A. Ciliga leest "In het land van de grote leugen". Als de russische revolutie iets bewijzen kan, dan is het juist, dat de arbeidersklasse niet in de persoon van de partij als voorhoede aan de macht kan komen.

De nieuwe heersende klasse in Rusland, de beroemde voorhoede, is nu bezig, zich van haar revolutionaire verleden te ontdoen, getuige het feit, dat alle oudere revolutionairen, die nog aan dat verleden herinneren, een voudig over de kling gejaagd zijn. In Rusland is geen plaats meer voor mensen, die met hun denken nog verbonden zijn met de klassenstrijd van het proletariaat. Want ook dit proletariaat zal na korter of langer tijd de strijd tegen de "bewuste voorhoede" opnemen. Met het gestaag aan groeien van de massa's, die proletariërs werden, groeiden niet alleen de macht van de nieuwe heersende burokratie, maar tegelijk ook de macht, die haar bedreigt.

Trotsky spreekt van een "Thermidor" in de Russische revolutie en hij wil daarmee zeggen, dat de Bolsjewistische partij haar revolutionaire beginselen heeft verloochend. Hij wil aan deze beginselen vasthouden, en meent, dat de partij met het proletariaat verbonden kan blijven, als deze in het bezit van de staatsmacht is. Hij heeft echter nog nooit kunnen aantonen, hoe zo'n kunststuk volbracht wordt. Volgens hem is de ontwikkelingsgang die de voorhoede tot nieuwe heersende klasse heeft gemaakt, te wijten aan de verkeerde politiek van Stalin. Zo een verklaring is echter niet ernstig te nemen, want ze zegt niet meer, dan dat de geschiedenis het werk van grote mannen is. We kunnen er dan ook alleen uit afleiden, dat Trotsky de klaarblijkelijke gronden van deze ontwikkeling niet zien wil, of niet zien kan. En dat is, dat de

voorhoede met de staatsmacht ook de functie er van overneemt. Ze moet heersen over de massa en dat plaatst haar tegenover het proletariaat, al tracht ze dat ook met allerlei frases te bemantelen. Eenmaal de staatsmacht in bezit genomen, blijft de "voorhoede" geen keuzen meer; ze moet voortgaan, maatregelen nemen, die de machtspositie van de staat versterken. En deze maatregelen kunnen zich uit de aard der zaak alleen richten tegen degenen, die door de staatsmacht beheerst worden, het proletariaat en de boerenmassa's

ARBEIDERS- Er is geen tussenweg. Ook een z.g. "ar-
DEMOCRATIE beidersdemocratie", zoals die door Trotzky verlangd wordt, kan daarin geen verandering brengen. Deze democratie, die aan de eigenlijke beschikking over de politieke en economische machtsmiddelen der burokratie niets verandert, heeft nog minder betekenis dan de welbekende burgerlijke democratie, die ook op de werkelijke machtspositie van de bezittende klasse geen vat heeft. Integendeel, als er "democratische" instellingen komen, dan alleen dan als ze er toe dienen, de staatsmacht te verstevigen.

Overigens is het van Trotsky ook niet bekend dat hij voortander zou zijn van een democratie, die ten doel zou hebben, de bevoegdheden en de machtsposities van het staatsapparaat af te breken of in te perken.

Het terugdringen of afbreken van de machtspositie van de staat is trouwens langs de weg van de stembus niet mogelijk. Dat is een kwestie van klassenstrijd. Juist in een land, waar alle economische machtsmiddelen in handen van een bepaalde groep geconcentreerd zijn, ook al noemt deze groep zich "voorhoede van het proletariaat", is de "democratie" onwerkzaam. Ook deze heersende klasse gaat niet voor de stembusuitslagen op zij. Wil het proletariaat zich bevrijden, het communisme doorvoeren, dan moet het ook de, door de voorhoede opgebouwde staatsmacht, breken. De proletarische revolutie keert zich niet alleen tegen heerschappij der burgerlijke klasse, maar ook tegen de staatsmacht die in handen is van een partij. De bevrijding van het proletariaat is niet anders dan het opheffen van de loonarbeid, het verkrijgen van het beschikkingsrecht over de productiemiddelen en de producten, door de

t
r
p
-
s.
i-
a-
1-
t
lig
fe
3
i-
-
in

24/ massa zelf, zonder omweg van de staatsmacht. In de bolsjewistische theorie ziet men klaarblijkelijk geen verschil tussen staat en maatschappij. Het beheersen van het maatschappelijk leven door de staat is voor hen hetzelfde, dat het maatschappelijk leven door de producenten en consumenten wordt beheerst. Ook op dit gebied is het Leninisme of Trozkiïsme nog niet tot het Marxisme doorgedrongen.

Het door Trotzky als positief genoemde voorbeeld bewijst daarom juist het tegenovergestelde. Het bewijst juist, dat het proletariaat ook in Rusland NIET in de persoon van de "voorhoede" aan de macht kwam. Het positieve voorbeeld laat alleen zien, hoe de "voorhoede" zich als nieuwe heersende, dat is uitbuitende klasse, installeerde. Natuurlijk weten we wel, dat de achterlijke structuur van Rusland geen andere mogelijkheid open liet. Maar dat geeft niemand het recht, om te beweren, dat in Rusland het proletariaat in de persoon van de bolsjewistische partij als "voorhoede" aan de macht kwam.

DE NOVEMBERREVOLUTIE IN DUITSLAND. Komen we tenslotte aan de negatieve voorbeelden van Trotzky. In Duitsland, Oostenrijk en Spanje kon het proletariaat niet de macht veroveren, omdat volgens Trotzky, de revolutionaire voorhoede niet aan de macht kon komen. Ja, dat wordt nu een moeilijk geval. Want wie en wat is nu eigenlijk die "voorhoede"? Wie beoordeelt dat? Hoeveel van die "ijzeren voorhoeden" en "denkende hoofden" van het proletariaat hebben we hier al niet in Holland? Ieder "denkend hoofd" noemt het andere "denkende hoofd" een warhoofd; als de klassenstrijd zich toespitst, noemen ze elkaar kontra-revolutionair en als één van allen de macht zou hebben, zou het met de kogel aan het zware denken van de andere een einde maken. Want er past maar één grote mast op een schip.

In de Duitse revolutiewaren ook verschillende gegadigden voor de rol van "voorhoede", die graag in het bezit van de macht wilden komen. Dat was in de allereerste plaats de sociaal-democratie met de vakbeweging. Trotzky wil ze waarschijnlijk niet als voorhoede erkennen. Maar ja, de massa's hadden daar een andere opvatting over en ze kozen de sociaal-democraten en vakverenigingsbeambten in hun arbeidersraden, en ze kozen sociaal - demo-

craten in de staatsmacht. Trotzky meent natuurlijk, dat de KPD de "echte" voorhoede was. En als deze de macht had weten te veroveren, dan was 't communisme in Duitsland verzekerd geweest. Maar wij houden ons het recht voor, aan deze "echtheid" te twijfelen. Het eerste werk van de KPD was juist, de zelfstandige organisaties der arbeiders, die in de revolutie waren ontstaan, de organisaties op de grondslag der bedrijven, tot het uiterste te bestrijden. Ze gooide de revolutionairen, die streden onder het parool "Alle macht aan de arbeidersraden" uit de KPD en ging over tot het "veroveren" der vakverenigingen. Het verlies aan revolutionaire arbeiders maakte ze goed door aansluiting te zoeken bij de linkse sociaal-democraten van de USP (Onafhankelijken) De K.P.D. begon dus al de zelfstandige proletarische organisaties te vervolgen, toen ze nog niet eens in 't bezit van de staatsmacht was. Inderdaad, een lokkend vooruitzicht voor het proletariaat, als deze "echte" voorhoede in het bezit kwam van alle machtsmiddelen van de moderne staat. En toch was het ook Trotzky, die deze taktiek voor Duitsland voorschreef.

De KPD heeft dus niet de kans gekregen, om de rol van de kontra-revolutie te spelen, maar ze moest deze overlaten aan de sociaal-democratie. De praktijk heeft echter ondanks dat voldoende laten zien, waar de reis heen zou gaan onder leiding van de "bewuste" voorhoede der KPD. Dat wordt ons volkomen duidelijk, als we ons voor ogen halen, wat de taak van een partij is, zodra ze in het bezit van de staatsmacht gekomen is. Volgens de opvattingen van het Leninisme is het proletariaat aan de macht, als "zijn" voorhoede de staatsmacht in handen genomen heeft. Natuurlijk is 't onzin, dat de arbeidersklasse tegen zichzelf zou gaan staken, of allerlei massabewegingen zou doorvoeren als ze reeds meester van de macht is. Het stakingswapen heeft de zin, de massa's in strijdformatie te brengen, maar als ze zelf tot heersende macht in de staat geworden zijn, staat de opbouw, de nieuwe ordening, op de agenda. De "voorhoede" neemt deze ordening ter hand en kan zich daarin niet tussen de benen laten lopen door zelfstandige bewegingen van ar-

t
r
p
-
s.
i-
a-
i-
t
lig
fe
3
i-
-
in

26/ beidersmassa's. Het herstel derorde, dat is het afsluiten der massabewegingen, is de eerste taak van een aan de macht gekomen partij. Dat geldt voor alle partijen. Na het veroveren van de macht moet het partijprogramma worden doorgevoerd en alles wat daarbij niet in het gareel loopt wordt als linkse- of rechtse afwijking vernietigd.

HET HERSTEL DER ORDE Toen in Duitsland dus de sociaal-democratie in het bezit van de staatsmacht kwam, ging deze "voorhoede" van het socialisme" haar programma, de uitbouw van de burgerlijke democratie, verwezenlijken. Alle zelfstandige strevingen van de arbeiders moesten daartoe worden uitgeroeid. Een revolutio - naire matrozendivisie, die zich niet aan het gezag van de voorhoede wilde onderwerpen en zich in de Marstall te Berlijn had genesteld, werd neer gemitrailleerd, wat tot de bekende Spartacusopstand van Januari leidde. In Febr. en Maart volgt dan het ontwapenen van de zelfstandige gewapende formaties van arbeiders en soldaten in Braun - sweig en Bremen - Wilhelmshafen onder de druk van kanonnen en mitrailleurs. Hetzelfde in de radenrepubliek München.

Zo werden de arbeiders dus allereerst de militaire machtsmiddelen uit handen geslagen. Dan is de tijd rijp voor de tweede etappe tot bevestiging van de macht van deze "voorhoede". Dat is de aanval op de machtsposities, die de arbeidersraden zich in de Novemberdagen hadden toegeëigend. Wat waren dat voor machtsposities?

In bijna alle bedrijven hadden de arbeiders uit hun midden een bedrijfsraad gekozen, die het bedrijf wel is waar niet beheerde, maar de regeling binnen het bedrijf voor een goed deel ter hand namen. Veelal besliste hij over het aannemen of ontslaan van arbeiders, de regeling der werkrijden en der lonen. Natuurlijk boden de ondernemers weerstand, waarbij ze konden rekenen op de sociaal-democratische "voorhoede". . . van de contra revolutie. Ze weigerden de hogere lonen te betalen en dan kan geen geld van de banken gehaald worden voor de uitbetaling. Ofwel ze sloten de bedrijven (Hamburg; scheepswerven) om het bedrijf van revolutionairen te zuiveren. De arbeiders, die naar hun werk gingen, vonden het bedrijf door militairen bezet en ze werden door mitrailleurvuur ontvangen, toen ze de poort wilden binnendringen.

Het hele jaar 1919 wordt aan dit front /27 gestreden. Overal vinden stakingen en uitsluitingen plaats en de vakbeweging gaat weer haar rol spelen, om deze beweging "tot een spoedig en goed einde te brengen". Samen met de ondernemers komen ze op voor de volledige zegeviering der ondernemers in het bedrijf, terwijl de arbeidsvoorwaarden door collectieve contracten geregeld moeten worden. Deze contracten werden dan door de regering tot wet verheven. En de Wet op de bedrijfsraden van Febr '20 maakt dan een eind aan iedere zelfstandige beweging der bedrijfsraden, door hun functie te beperken tot de controle op de nelaeving der collectieve xxxxxx contracten.

Daarmee is dan de laatste zelfstandige machtspositie der arbeiders van Nov '18 geliquideerd. Nog probeerden de arbeiders in Maart '20 (Kapp-Putsch), en in de Midden-Duitse opstand van 1921 het verloren terrein terug te winnen, maar zonder resultaat.

IN SPANJE De ruimte laat niet toe, het verloop der Spaanse beweging te beschrijven. We hebben het trouwens in de P.I.C. meermalen gedaan. Het zij echter alleen opgemerkt, dat de wezenlijke strekking van de strijd in Spanje veel gelijkenis vertoont met het verloop der Duitse revolutie. Ook hier het aan de centrale regering, die aan de macht is, onderwerpen van alle krachten, die de macht "voorhoede" kunnen betwisten. Waar de militietroepen zich niet aan het gezag der regering onderwierpen, worden ze zonder wapenen gelaten en tot onmacht veroordeeld of op verloren posten door de militaire machine der fascistengedecimeerd. En waar dorpscommunes en door arbeiders ingestelde fabrieksleidingen het privaatbezit aantasten, grijpt de centrale regering in, om daar een einde aan te maken.

HET TROTZKISME De arbeidersklasse heeft van al deze **ALS VOORHOEDE** "voorhoeden" niet veel plezier beleefd, als deze in het bezit van de staatsmacht waren. Maar de Trotskisten erkennen deze kapitaalsknechten natuurlijk niet als "voorhoeden" van het socialisme. Ja. wij ook niet. Alleen beweren we, dat het de arbeiders niet beter zou vergaan, als een "echte voorhoede" van Trotskisten bijvoorbeeld, zich

t
r
p
-
s.
i-
a-
1-
t
lig
fe
3
i-
-
an

28/ in de staatsmacht zou nestelen. Net zo min als de Trotskisten de sociaal-democraten als voorhoede van de zich bevrijdende arbeidersklasse erkennen, netzomin erkennen wij de Trotskisten als zodanig. We zijn er van overtuigd, dat de Trotskisten, als beheersers van het staatsapparaat, de propaganda voor een zelfstandige klassebeweging net zo heftig zou vervolgen als Trotzky en Lenin de arbeidersopposities in Rusland vervolgd hebben. Welke reden hebben we dus om in de Trotskisten de "echte" voorhoede te zien? De wezenlijke grondfout van het Trotskisme is, dat het geen benul heeft van de vraagstukken, waar het in de hoog-kapitalistische landen om gaat. Dat hebben we geleerd aan het opkomen en ondergaan van de Duitse revolutie. Het ontstaan en de werkzaamheid van de arbeiders- en soldatenraden in Duitsland hebben ons een beeld gegeven, zij het een zeer onvolledig beeld van de spontane organisatie der arbeidersmassa's en van de moeilijkheden, waarvoor ze waren geplaatst. Ze vormden actieve politieke lichamen als bedrijfseenheden, legerformaties, of hoe het werkelijke leven ze anders tot een werkend maatschappelijk lichaam bijeenbracht, onder hun eigen, directe leiding. En deze organisatie's, die de macht der massa's direct belichaamden, begonnen zich plaatselijk en landelijk tot één geheel van raden te verbinden. D.w.z. ze hadden de strekking het hele maatschappelijke leven onder hun directe leiding en beheer te brengen.

De arbeidersmassa's hebben het zo ver niet gebracht. Trotzky zoekt de oorzaak daarin, dat een bewuste voorhoede de macht niet kon veroveren. Maar aan zulke toverformules hebben we niets! Het moest toch voor iedereen duidelijk zijn, dat de innerlijke kracht der massa's nog niet verder reikte dan het beindigen van de oorlog en het wegvagen van het militaire bewind. In de onmiddellijk daarna aan de orde zijnde kwestie, of de politieke macht uitgeoefend moest worden door de arbeiders- en soldatenraden, dan wel door een partij of een parlementaire regering, was de massa gespleten. En als het er om ging, in het bedrijfsleven het kapitaalbezit uit te schakelen, door de leiding der productie in handen van de bedrijfsraden te leggen, stond het grootste deel der massa daar vreemd tegenover., terwijl een ander deel het wilde over-

DRAGEN AAN DE STAAT. Met andere woorden: Het bewust zijn van hun klassetaak was nog onvoldoende aanwezig. De vraagstukken van communistische ordening werden pas voor het eerst gesteld, en wel meteen in hun praktische vorm, in de bedrijven zelf en in de politieke strijdorganisaties der arbeidersraden.

De Trotskisten en Leninisten zullen dit alles niet ontkennen. Maar ze menen juist, dat deze onbewustheid altijd zo zal zijn. De massa weet niet wat ze wil en de partij weet het wel. En daarom moet dan de partij de leiding in de strijd hebben, en wel door middel van het beheer van de staat en het bedrijfsleven.

Maar hier raken ze in een onoplosbare tegenstelling. Wel te verstaan: de "voorhoede" eist de leiding van het maatschappelijke politieke leven en van het bedrijfsleven op in naam van de ontoereikende bewustzijnsgraad der massa's. De arbeiders kunnen het zelf nog niet en daarom zal de voorhoede het doen. Als we dat in economische taal overbrengen, betekent dat, dat de arbeid nog als loonarbeid moet verschijnen, om dat de massa's nog zelf niet het maatschappelijk leven kunnen beheersen zonder de omweg van de staat. Daarom is het in de Trotskistische opvattingen een vanzelfsprekendheid, dat de loonarbeid in ieder geval direct na de verovering van de macht door de partij, behouden moet blijven! Dat is de direkte konsekventie van hun opvatting betreffende "het ontoereikende cultuurniveau der massa", zoals Trotzky het noemt. Juist! Daarmee weten we precies, waar we aan toe zijn. Dat betekent, dat de propagandisten voor een zelfstandige klassebeweging in de tegenwoordige tijd "linkse fra-seurs" zijn en als de "voorhoede" aan de macht is, worden ze gevaarlijke contra-revolutionairen genoemd, die spoedig moeten worden afgemaakt. Want een zelfstandige klassebeweging is immers historisch niet mogelijk?

Gezien vanuit de ontwikkelingslijn der arbeidersklasse gedurende de laatste 20 jaren, die met vallen en opstaan de richting van de zelfstandige klassebeweging wijst, staat het Trotskisme nu al (of nog steeds?) in klassebewustzijn achter bij vele revoluti-

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
fe
3
i-
-
an

30/ onaire arbeiders. Een feit, dat we in de Duitse re-
volutie ook konden waarnemen bij die andere "voorhoede"
de KPD. Eerst in de Russische, dan in de Duitse revo-
lutie, begonnen de massa's voor het eerst op grote
schaal zelfstandig te strijden en in de ma die tijd kom-
mende jaren zet dat proces zich in de wilde bewegingen
over de hele aarde voort. Zeer zeker is het klassebe-
wustzijn der massa's nog lang niet diep genoeg, om als
gesloten geheel op te kunnen treden. Maar dit tekort kan
niet aangevuld worden door een voorhoede. En dus zullen
deze massa's zelf verder strijden tot ze zich van de
oude opvattingen betreffende leiders en voorhoeden, die
hun hun taak zullen afnemen, hebben bevrijd. De actie
van de klasse is uiteindelijk gericht op de opheffing
van de classescheiding in de maatschappij. De politie-
ke macht, waarnaar de "voorhoede" in de zin van Trotzky
streeft, leidt tot het opnieuw oprichten van een klas-
scheerschappij, uitgeoefend door de voorhoede. De leuze
Alle MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN staat daarom lijnrecht
tegenover de leuze: de politieke macht in handen van de
voorhoede. Het ene sluit het andere uit. De taak van een
werkelijke voorhoede van het proletariaat kan niet zijn
te trachten, de functie van de massa's over te nemen,
maar alles te doen, wat het bewustzijn van de hele klas-
se versterkt, het inzicht in haar taak, het zelfstandig
beheren van het hele maatschappelijk leven, verdiept,
in één woord: De taak van een werkelijke voorhoede is,
geen macht voor eigen organisatie te willen, maar zich
geheel in dienst te stellen van de leuze: Alle macht
aan de arbeidersraden

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Bestelt bij onze administratie:

"GRONDSIGNSLEN DER COMMUNISTISCHE
PRODUCE EN DISTRIBUTIE".

Omvang 160 blz. Ter post 60 cent.

(Fragment uit: "Au pays du grand mensonge" door Ciliga).

A. Ciliga is een communist uit Joego-Slavie. In
Europa van het ene naar het andere land vervolgd,
werd hij voor z'n partij naar Rusland gestuurd,
waar hij als geschiedschrijver werkte. In z'n
boek beschrijft hij, hoe hij gaandeweg geheel
ontgoocheld wordt, doordat hij de onderdrukking
der arbeiders en boerenmassa's ziet. Hij komt
zodoende in de oppositie en verhuist dan naar
de russische gevangnissen en concentratie-
kampen, die hij uitvoerig beschrijft.

"Het nauwe contact, dat ik in Leningrad met de commu-
nistische bureaucratie had, verrijkte mijn waarnemingen
van de sociale verhoudingen in Rusland. Dit contact,
dat het ware gezicht van de burokratie van onder het
masker der officiële frases te voorschijn bracht, was
een wezenlijke bijdrage bij het vormen van mijn defini-
tieve oordeel over de hele sowjet-maatschappij. Het was
niet voldoende, het leven en de toestand van de mindere
lagen der samenleving te kennen. Bij de verklaring van
de onderdrukking en het lijden der massa's wees men al-
tijd op de schijnbaar "objektieve" en voorlopige moei-
lijkheden. Maar deze verklaringen waren klaarblijkelijk
leugenachtig, hoewel het zeer moeilijk was, ze uit el-
kaar te houden voor men het leven had leren kennen van
de werkelijke spelers, de werkelijke meesters van de
sowjet-maatschappij: de bureaucratie, de hoge functiona-
rissen. Het leren kennen van het milieu, waarvan ik in
Leningrad deel uit maakte, was buitengewoon leerzaam.
Zoals ik reeds zei, woonden mijn makkers en ik in het
Partijhuis, waar de communistische élite van Leningrad
huisde, te beginnen met Kirow, de partijsecretaris en
met Komarow, voorzitter van de sowjet van Leningrad.
Daar had ook Sinovjew met z'n staf gewoond, waarvan een
deel nog tijdens ons verblijf daar aanwezig was. Deze
communistische élite had zich daar sinds de Octoberrevo-
lutie gevestigd. De kolossale omvang van het gebouw
maakte het mogelijk, dat de nieuwe hoge functionarissen
er bij konden komen wonen, zonder de oude enige last te

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
fe
3
i-
-
an

32 / veroorzaken. Ook kon men hier als in een laboratorium zowel het tegenwoordige stadium der bureaucratie zien, als haar geleidelijke ontwikkeling sinds de revolutie. Het grote aantal van z'n meest typische vertegenwoordigers waarvan ieder een bepaalde fase van deze ontwikkeling weerspiegelde, was een waarborg tegen iedere te haastige conclusie.

Ik wil hier niet berichten over privé-aangelegenheden, maar alleen over de sociale kant van mijn waarnemingen. Dit hele milieu, al deze gezinnen hadden iets gemeenzaams, behoorden tot eenzelfde sociaal en psychologisch type. Het was een nieuwe aristocratie van "nieuwe rijken". Ik wist wel, dat deze lieden de nieuwe bevoorrechte klasse vertegenwoordigden, maar het was nieuw voor mij, dat ze zich dat volkomen bewust waren en volkomen waren doortrokken met een kaste-geest.

Deze gezinnen waren voor het grootste deel van huis uit arbeiders of handwerkers, Hun leden, voortgekomen uit 't volk, behielden in hun taal, hun manieren, gelaatsuitdrukking, de kenmerken van hun afkomst. Hoe koud en hooghartig was echter hun houding tegenover de arbeiders!

Ze hadden slechts achting voor hen, die een hoge betrekking in de maatschappij bekleedden. Hij, die "bij ons" in Sowjet-Rusland, zich niet heeft weten op te werken, is een wezen van mindere rang, een waardeloos mens. De waarde van een mens was af te meten aan de geriefelijkheid van z'n buitenverblijf, aan z'n kamers, z'n meubelen, z'n kleding, aan z'n plaats op de administratieve ladder. Onzichtbaar voor het oog vormden de nieuwe bevoorrechten weer verschillende lagen, waarmee men zeer goed rekening hield. Het was niet slechts een zuivere hiërarchie. De lieden, die tot een zelfde hiërarchische laag behoorden, onderscheidden zich nog naar verschillende kenmerken: naar leeftijd, naar de wijze, waarop ze carrière gemaakt hadden, naar hun sociale en politieke levensloop. De solidariteit, die deze lagen verbond, was slechts tegen de lagere klassen gericht; binnen de bevoorrechte klasse voerden de groepen een heftige en verraderlijke strijd.".....

.....

RADEN - No. 3 COMMUNISME

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

DE INTERNATIONALE SITUATIE.

IN DE LAATSTE WEEK VAN SEPTEMBER werden we opgeschrikt door alarmerende berichten over de dreiging van een nieuwe wereldoorlog naar aanleiding van het "conflict" tussen de regering te Praag en de separatistische Henleinbeweging, wat in werkelijkheid een conflict bleek te zijn tussen het Duitse imperialisme enerzijds, en dat van Frankrijk, Engeland en Rusland anderzijds. Nadat half Augustus de Duitse troepenbewegingen in de richting van de Tschechische grens waren begonnen, hield de activiteit van de Sudetenduitse partij gelijke tred met de militaire voorbereidingen aan de andere kant van de grens, totdat tegen het eind van September de toestand rijp was voor een gewelddadige annexatie van het Sudeetengebied door Duitsland. Wanneer de annexatie van Sudeten-Duitsland op een andere wijze is verlopen dan die van Oostenrijk, dan is dat in de allereerste plaats een gevolg van de enorme belangen die de vroegere geallieerden in de Tschecho-Slowaakse gebieden hadden.

DE KAPITAALSBELANGEN IN TSCHECHO-SLOVAKIJE. Toen de "commissie van vier" die in 1919 de wereld verdeelde, de Tschechen als beloning voor hun hulp gedurende de wereldoorlog, -eerst als anti-Duitse en later als anti-communistische vrijcorpsen-, de nationale zelfstandigheid verschaftte, was deze beloning niet geheel zonder voordelen voor de betrokken kapitaalsgroepen. In de jaren 1922/24 ging Tschecho-Slowakije twee grote internationale leningen aan, tot een to-

t
r
p
-
s.
i-
a-
a-
t
lig
fe
3
i-
-
an